

PODPIS ZAUFANY

GRZEGORZ
KUPRIANOWICZ
12.07.2024 14:42:21 (GMT+2)
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Stanowisko strony mniejszościowej Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych w sprawie skutków nowych interpretacji przepisów prawa dotyczących nauczania mniejszości

Strona mniejszościowa Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych zwraca uwagę na negatywne skutki nowych interpretacji przepisów prawa dotyczących edukacji mniejszości narodowych i etnicznych, jakie pojawiły się w ostatnich latach. Interpretacje te mają często niekorzystne konsekwencje dla funkcjonowania nauczania języków mniejszości oraz innych działań służących zachowaniu tożsamości mniejszości. Spowodowały one, że w oświacie mniejszościowej powstało poczucie braku stabilności i niepewności, a nierzadko naruszyło to dotychczasowy rytm i formy oświaty mniejszościowej, funkcjonujące czasem od kilkudziesięciu lat. Pragniemy wskazać trzy najbardziej znaczące przykłady skutków nowych interpretacji przepisów.

Kilka lat temu przyjęta została nowa interpretacja przepisów wprowadzająca zakaz łączenia nauki języka mniejszości i języka obcego w klasach 7 i 8 szkoły podstawowej. Wynikający z tej interpretacji brak możliwości łączenia tych dwóch form nauczania języka bazujących na różnych podstawach programowych oddziałuje negatywnie nie tylko na samą naukę języka i jakość nauczania, ale doprowadził do sytuacji, że nauka języka niemieckiego jako języka mniejszości niemieckiej przez dzieci mniejszości niemieckiej kończy się na klasie 6 szkoły podstawowej.

W ostatnich latach pojawiły się nowe, niekorzystne dla mniejszości, interpretacje przepisów dotyczące funkcjonowania szkół mniejszościowych, w których wszyscy uczniowie uczą się języka mniejszości. Skutkiem tych nowych interpretacji jest sytuacja liceów z nauczaniem języka białoruskiego, gdzie podważana jest specyfika i charakter placówek oświatowych, które powstały ponad siedemdziesiąt lat temu jako licea dla białoruskiej mniejszości narodowej, w których wszyscy uczniowie objęci byli nauczaniem języka białoruskiego. Prowadzi to wprost do likwidacji tychże liceów w kształcie, w jakim one funkcjonowały i wykonywały bardzo istotną rolę dla podtrzymywania tożsamości białoruskiej mniejszości narodowej w Polsce na przestrzeni minionych siedmiu dekad.

Nowe interpretacje przepisów pojawiły się także w odniesieniu do funkcjonowania międzyszkolnych zespołów nauczania języka mniejszości. Dotyczyły one przede wszystkim sposobu organizacji nauczania, ograniczania miejsca prowadzenia zajęć do szkół oraz ograniczenia możliwości prowadzenia nauczania w soboty i niedziele. Spowodowało to naruszenie dotychczasowego modelu funkcjonowania międzyszkolnych zespołów nauczania języka mniejszości, których działalność często była dotychczas ściśle zintegrowana z innymi formami życia społeczności mniejszościowej i rozwijała się od kilkudziesięciu lat. Ma to szczególnie znaczenie w odniesieniu do mniejszości ukraińskiej, w przypadku której międzyszkolne zespoły nauczania języka mniejszości są podstawową formą nauczania języka ojczystego.

Niekorzystne dla mniejszości nowe interpretacje przepisów w tych, ale także i innych kwestiach, wprowadziły ogromne zawirowania w sferze nauczania języków mniejszości oraz innych działań służących zachowaniu tożsamości, a ich negatywne skutki są dla społeczności mniejszościowych coraz bardziej dotkliwe. Strona mniejszościowa Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych apeluje o pilne usunięcie skutków nowych interpretacji prawnych, które pojawiły się w ostatnich latach i miały negatywne konsekwencje dla edukacji mniejszościowej. Postulujemy, by kwestie wynikające wyłącznie z niekorzystnych dla mniejszości interpretacji ustaw i rozporządzeń, rozwiązać w trybie pilnym jeszcze przed (lub równoległe) do prac zespołu Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych ds. edukacji. Zwracamy się z prośbą i apelem aby te kwestie rozwiązać jeszcze przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego 2024/2025.

Grzegorz Kuprianowicz
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu
i Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
reprezentujący mniejszości

12 lipca 2024 r.